

Dečernik

Leto V. (XII.), štev. 234

Maribor, četrtek 15. oktobra 1931

»JUTRA«

Izhaja razen nedelje in praznikov vsak dan ob 16. ur
Račun pri poštnem ček. zav. v Ljubljani št. 11.409
Velja mesečno prejemnik v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom pa 12 Din

Telefon:
Uredn. 2440 Uprava 2455

Uredništvo in uprava: Maribor, Aleksandrova cesta št. 13
Oglasi po tarifu
Oglase sprejema tudi oglasni oddelček »Jutra« v Ljubljani, Prešernova ulica št. 4

Amerika in Evropa

Kakor vsi vemo, so se Zedinjene države Severne Amerike kmalu po vojni, po padcu Woodrowa Wilsona, desinteresirale na prilikah v Evropi in niso niti hotele sodelovati v Društvu narodov in v drugih korporacijah splošnega svetovnega značaja. Šele v zadnjem času so tudi Ameriko prisilile težke gospodarske razmere, da se nam je začela približevati in skupno z Evropo reševati razne nuje probleme: problem razorožitve, problem reparacij, vojnih dolgov itd. Predsednik Hoover je sedaj že ponovno aktivno posredoval v mednarodni politiki ter se je tudi postavil na čelo akciji za sanacijo svetovne krize. Minuli torek je zopet imel konferenco z ameriškimi denarniki in strankarskimi mogotci in nato dal objaviti svojo izjavo. V prvem delu izjave govori o potrebnih merah za sanacijo ameriškega denarnega trga, v drugem pa naglašava važnost prihoda predsednika francoske vlade Laval, ki se odpelje — kakor znano — 16. t. m. v Washington, kjer bo skupno z ameriškimi državniki razpravljati o mednarodnih problemih, zlasti pa o vprašanju moratorija in medzavezniških vojnih dolgov in dobi splošne depresije. Hoover izjavlja, da se njegovo stališče prav nič ni spremenilo od 20. junija, ko je predlagal enoletni moratorij, ter da je treba najti sredstva, ki bodo v korist Ameriki in vsemu svetu. Treba bo prebroditi mnogo težkoč, predvsem pa je treba vpostaviti in utrditi medsebojno zaupanje.

Dejstvo, da je Hoover kot eno glavnih točk Lavalovih konferenc v Ameriki postavil problem vojnih dolgov, je velikega pomena. Seveda se pojavljajo v javnosti o sestanku obeh državnikov najrazličnejše kombinacije. Povdarja se, da konferenca ne more ostati omejena samo na problem podaljšanja moratorija za tri leta, ampak da bo morala obsegati vse politične in finančne probleme sedanjosti. V nekaterih krogih pričakujejo celo zgodovinskih odločitev in rezultatov za stabilnost vsega sveta, ki bi nastopila v zvezi s tesnim sodelovanjem Zedinjenih držav in Francije, torej obeh velesil, ki ste pokazali, da imata dovolj zdrave gospodarske strukture za prebrodenje sedanje krize. Seveda se bodo pojavile težave: ameriški parlament ljubosumno čuva svoje pravice in finančne interese države in ne bo gladko odobril Hooverove inicijative, ako bi se pokazalo, da bi bila Amerika prikrašena na znatnih dohodkih iz vojnih dolgov, ki so ji baš sedaj, ko tudi ameriški proračun kaže znatne deficite, nujno potrebni. Pa tudi v Franciji se Lavalovo potovanje razpravlja z vseh vidikov in se zlasti nacionalistični krogi vnaprej zavarujejo proti temu, da bi se v zvezi z reševanjem vojnih dolgov odnosno z njih brisanjem pokrenilo tudi vprašanje razorožitve Francije brez zadostnih jamstev. Ti krogi naglašajo, da je za Ameriko zmanjšanje pomorskega programa nujno iz finančnih razlogov, ker je vsled ogromne brezposelnosti vlada prisiljena najti sredstva za podpiranje brezposelnih na račun vojne in pomorskega proračuna. Franciji pa tega ni treba. Vendar pa tudi Francija ne

Nova vlada v Španiji

Sestavil jo je Azano — Zakaj je odstopil Zamora
Klerikalni krogi brez moči in zaslombe

MADRID, 15. oktobra. Šele zdaj se doznajajo podrobnosti o demisiji Alcala Zamore, ki je odstopil zategadelj, ker je prevzel medtem ko je zunanji minister Lerroux predsedoval zborovanju Društva narodov v Ženovi, napram rimski kuriji gotove obveznosti, ki so postale nemogoče potem ko je ustavodajna skupščina sklenila načelno ločitev cerkve od države. Iz tega razloga je Zamora glasoval proti členu ustave, ki se izreka za to ločitev.

MADRID, 15. oktobra. Kriza španske vlade je bila rešena. Zbornica je določila dosedanjega vojnega ministra in bivšega profesorja Azano za ministrskega predsednika ter mu je poverila sestavo novega kabineta. Azana je sestavil vlado v dveh urah. Ministrstvo je takole sestavljeno: predsedništvo: Azana, notranje zadeve: Quiroga, mornarica: Casalt, finance: Prieto, prosveta: Domingo, javna dela: Albordoz, soc. politika: Covallero, promet: Barrio, zunanje zadeve: Lerroux, go-

spodarstvo: Solner, pravosodje: De los Rios.

Novi ministrski predsednik je proslavljati v nastopnem govoru zasluge svojega predhodnika Zamore in je pozival špansko ljudstvo potom parlamenta, naj strogo pazi na republikanske ustanove.

Ob istem času so se zbrale pred poslansko zbornico velike ljudske množice, ki so dajale duška protiklerikalnim čuvstvom. Tudi brezposelni so skušali demonstrirati, a jih je razgnala policija. Protiklerikalne manifestacije pa se nadaljujejo širom Španije.

Skupine, ki se ne strinjajo popolnoma z ločitvijo cerkve od države, so imele ustanek, na katerem so sklenile, da se ne bodo udeleževale nadaljnjih del za izgraditev republikanske ustave. Monarhistični krogi pa se močno zavzemajo za skrbno nadzorstvo republikanskega dela v zbornici, medtem ko ščuvajo izraziti liberalni krogi ljudstvo na tistem k oboroženemu upor proti režimu. Kakor vse kaže, pa imajo taki shodi zelo malo privržencev.

Paratifus v dunajski bolnici

80 ZDRAVNIKOV IN STREŽNIC ZBOLELO ZARADI MAJONEZE.

DUNAJ, 15. oktobra. Ogromno senzacijo je izzvala na Dunaju vest, da je v Splošni bolnici zbolelo v zadnjih dveh tífusu. Bolnike so prenesli na Jagičevo kliniko, kjer se ni popolnoma zaključena bakteriološka preiskava, vendar pa ni dvoma, da gre za paratifus.

Bolezen izhaja po vsej priliki iz kuhinje za osobe. Preiskava je ugotovila, da so bolniki najbrže jedli pokvarjeno majonezo. Zboleli so namreč samo tisti, ki so imeli službo v nedeljo in so obedovali v bolnišnici. Bolezen se je pojavila pri okužencih v ponedeljek zvečer. Bolniki

so jeli bruhati, obenem pa se je pojavila pri njih visoka vročina. Obseg obolenj je tolikšen, da je moralo vodstvo Splošne bolnice vpoklicati vse pomožno in rezervno strežniško osobe v takojšnjo službo.

Bolezen poteka doslej brez opasnosti, čeprav se pojavlja pri posameznih bolnikih vročina do 40 stopinj. Ravnateljstvo Splošne bolnice je podvzelo vse zaščitne mere, da se okuženje ne razširi tudi na bolnike. Dogodek je izzval na Dunaju razumljive komentarje.

AKCIJA ZA ZNIŽANJE CEN.

SARAJEVO, 15. oktobra. Tukaj se je osnoval konzorcij mesarjev, ki je sklenil otvoriti v mestu tri mesnice, v katerih se bo prodajalo ceneno meso in sicer govedina I. vrste po 8 Din, govedina II. vrste pa po 6 Din kg.

ODMEV HEIMWEHROVEGA PUČA V AVSTRIJI.

GRADEC, 15. oktobra. Okrožni vodja graške Heimwehr dr. Oskar Begusch se je v zvezi z dogodki 13. septembra prostovoljno javil sodniku deželnega sodišča, ki je odredilo njegovo aretacijo.

LITVINOV PRIDE V TURČIJO.

CARIGRAD, 15. oktobra. Celokupni turški tisk pozdravlja prihod ruskega komisarja Litvinova v Turčijo. Uradni list »Hakimietti Millet« piše, da je rusko-turško prijateljstvo in zveza med obema državama eden namogočnejših stebrov turške zunanje politike.

TEŽKA EKSPLOZIJA.

LONDON, 15. novembra. V neki tkalnici blizu Dewsburyja je nastala strahovita eksplozija, pri kateri sta bili dve osebi ubiti, 38 pa ranjenih.

Posledica „direktorjev“

VARAŽDIN, 15. oktobra. Ker spada pod varaždinsko bolnišnico velik del Hrvatskega Zagorja, je ta zavod letos skoro prenapolnjen z bolniki in ranjenci iz zagorskih krajev. Skoro vsi ti bolniki so bili ranjeni v prepirih in svajah, ki jih je izzvalo vino od takozvanih direktorjev. V prepirih so se ranjenci pretepali z gorjanci in noži. Mnogi ležijo zaradi tega v bolnišnici z razbitimi glavami, zlomljenimi rokami in nogami in s prebojenimi pljuči.

Otvoritev sobranja

SOFIJA, 15. oktobra. Včeraj se je predstavila vlada Mušanova parlamentu. Takoj zatem se je začela debata o prestolnem govoru. Prvi je govoril bivši min. predsednik Cankov. Levičarske stranke so ga sprejele s sikanjem in oglušujočimi vzkliki, komunisti pa so v znamenje protesta odšli iz dvorane.

50 ur je gorelo

SISEK, 15. oktobra. Kakor smo že včeraj poročali, je uničil ogenj v Sisku tri ogromna skladišča sena bratov Weiss ter povzročil 700.000 Din gmotne škode, ki pa je krita z zavarovalnino. Na gorišču je gorelo celih 50 ur in niti sedaj ni ogenj popolnoma pogasjen. Gasilci so si prizadevali nad dva dneva, da bi udušili požar. Še vedno brizgajo motorne brizgalne vodo in seno, ki je nakopičeno poleg skladišč, še vedno tli. Množice ljudstva neprestano vro na gorišče. Niti najstarejši prebivalci Siska ne pomnijo ognja tako katastrofalnega obsega. Šele zdaj se je ugotovilo, da je zgorela deloma tudi lopa industrijalca Josipa Fule, ki ima zaradi tega 20.000 Din škode. Ogenj pa je popolnoma uničil tudi tenišče, ki je stalo tik skladišč za seno. Domači teniški klub je zdaj brez igrišča.

ZLOČIN LJUBOSUMNEŽA.

PARIZ, 15. oktobra. Kakor poročajo iz Cayennea, je neki ljubosumen 41letni vdovec, ki se je zaljubil v neko zborovsko pevko, vrgel ljubico iz četrtega nadstropja na tlak. Po zločinu je še sam skočil skozi okno za njo. Proti neki prijateljici svoje ljubice, ki ga je skušala ovirati v izvedbi njegovega čina, je oddal štiri strele iz revolverja. Ljubica je bila takoj po padcu skozi okno mrtva, dočim se morilec bori s smrtjo.

MORGAN PRI LAVALU.

PARIZ, 15. oktobra. Te dni je bil sprejet ameriški denarni mogotec Pierpont Morgan od min. predsednika Laval. Poročilo, o čem sta se razgovarjala, ni bilo izdano, a ni dvoma, da sta se razgovarjala o aktualnih vprašanjih in o potovanju francoskega ministrskega predsednika v Washington.

odkianja pogajanj za zmanjšanje oboroževanja, ko dobi potrebna zagotovila zadostne sigurnosti. Ni dvoma, da Hoover računa s tem francoskim stališčem in da v tej smeri pripravlja svoje predloge.

Kaj hoče Hoover, kako si predstavlja sanacijo svetovne krize? Zdi se, da je njegov končni cilj črtanje reparacij in medzavezniških dolgov, po načelu, da je neumnost govoriti o neplačani najemnin v goreči hiši. Seveda stvar ne bo šla gladko, zakaj mnoge države so veliko preveč interesirane na reparacijah kot viru dohodkov, in na drugi strani se tudi

povdarja, da kriza v Nemčiji prav gotovo ni tako katastrofalna, da bi bilo potrebno radi nje ustaviti ves sistem reparacijskih plačil, ki bi naj trajala še desetletja. Zato je verjetnejše, da bo Hoover predlagal podaljšanje moratorija. Seveda bo Francija tudi za to zahtevala gotove politične koncesije, zlasti v pogledu položaja v Nemčiji, ki je zelo moten, ker vedno bolj narašča nacionalistični pokret. Težko bo nova Brüningova vlada mogla pristati na kakšno politična jamstva Franciji za finančno pomoč. Brez francoskega sodelovanja pa je nemogoč

tudi kakršenkoli uspeh Zedinjenih držav, zato bo moral Hoover — kljub ameriški pasivnosti glede evropskih vprašanj — ugrizniti tudi v kisl jabolko francosko-nemških odnošajev.

Jasno pa je tudi, da je za sanacijo svetovne krize potrebno tudi sodelovanje Britanije. Ker pa bodo tam še ta mesec volitve, je računati na sodelovanje Britanije šele po 1. novembru. Takrat šele bo nastopila doba, ko bota Evropa in Amerika pristopili k sodelovanju za sanacijo svetovne krize.

Cene za kruh

Mariborsko mestno načelstvo razglašja:

Na razpis Kraljevske banske uprave Dravske banovine II. št. 22911-5 od 8. 10. 1931 glede krušnih cen v maloprodaji se določa: z veljavnostjo od danes naprej in do nadaljnjega cene kruhu v obrtni maloprodaji na teritoriju dravske banovine in računano za 1 kg tako-le: za beli kruh (iz pšenične moke št. 0) Din 4.40, za polbeli kruh (iz pšenične moke št. 4 s 30% primesjo pšenične moke št. 6 ali ržene moke) Din 3.80, za črni kruh (iz pšenične moke št. 6 s 30% primesjo ržene moke) Din 3.10. Ta cenik mora biti nabit v prodajalnih prostorih.

Opozarjam še na določilo gori navedene ministrske uredbe odst. 3., stavek 2, ki se glasi: »Mešanje posrednih vrst pšenične moke nižje cene, kakor tudi mešanje z drugo moko manjše vrednosti (ržena, ajdova, koruzna, krompirjeva in dr.) je dovoljeno samo, če se cene takega kruha ustrezno znižajo.« Razume se, da mora biti pa tako mešanje moke v prodajalni tako pooceno, da more kupec tudi neopozorjen to videti.

Kršitve predpisov tega razglašja se bodo v dokazanih slučajih najstrožje kaznovala. Mestni načelnik: Dr. Juvan.

Zamena kruha za moko

Davčni oddelek finančnega ministrstva je poslal finančnim direktorijem to-le okrožnico:

Pri izvrševanju zakona o prodaji pšenice v notranjosti države je nastalo vprašanje, kako ravnati z onimi podeželskimi peki, ki pečejo kruh, a ga ne prodajajo za denar, marveč ga zamenjajo za moko. V mnogih krajih je stara navada, da kmetje ne pečejo kruha, marveč izroče vaškemu peku neko količino moke, nato pa dobe od peka kruh in sicer kg kruha za kg prodane moke, dokler pek ne izčrpa iz ročene mu količine moke.

Ker gre v tem primeru za eksistenco mnogih rodbin in ker je treba ohraniti običaj, davčni oddelek finančnega ministrstva, odreja to-le:

Taki in podobni peki lahko še naprej opravljajo svoj dosedanj posel, pač pa morajo prejem moke od kmetov (svojih konzumentov) zabeležiti v knjige po čl. 7. pravilnika o nadzorstvu nad izvrševanjem zakona o prodaji pšenice v tuzemstvu.

Na podlagi te knjige bo organ finančne kontrole vsakega prvega v mesecu opravil obračun in sicer tako, da računa, da ta pek da za vsak kg moke po 1 kg kruha in da da 100 kg moke povprečno 130 kg kruha.

Doplačila v smislu naredbe finančnega ministra z dne 5. septembra 1931 je treba po izvršenem obračunu plačati med 1. in 5. vsakega meseca za one količine moke, ki jim ostanejo kot nagrada za njihovo delo. N. pr.:

Če tak pek prejme med mesecem 300 kg moke na mestu kruha in izroči v teku meseca 300 kg kruha za to moko, tedaj mora plačati doplačilo za 70 kg moke. Kajti za 300 kg kruha je ta pek porabil le 230 kg moke.

Finančne direktorije morajo po prednjem izdati kontrolnim organom nujna navodila o tem, da se na njihovem področju ohrani prastari običaj in da se naj knjige o nakupu moke in potrošnji kruha čim točneje vodijo in kontrolirajo.

Državni uradniki in gledališče.

K notici pod tem naslovom v št. 229. našega lista nam sporoča gledališka uprava sledeče. Kdor pozna vstopnino po vseh jugoslovanskih gledališčih, lahko konstatira, da je ravno v Mariboru najnižja, za uradništvo v abonmanu pa še prav posebno nizka. Mesečni obroki v uradniškem abonmanu pridejo n. pr. v VI. in VII. vrsti parterja po 29.—Din, v III. vrsti galerije pa celo na samih Din 9.—mesečno! S tem so plačane skoro 3 predstave!!! Zato pa je tudi ravno uradništvo glavni kader mariborskega gledališkega abonmana. — Če so letos ukinjeni takozvani »kuponi«, se je to zgodilo radi zlorab, ki so se dogajale vedno bolj pogosto. Menda iz istega vzroka je ukinjeno tudi ljubljansko gledališče že lani svoje popuste. — Sicer pa obstoji tudi letos možnost popustov, ako vzamejo organizacije gotovo število blokov ter jih razdele med svoje članstvo.

Mariborski in dnevni drobiž

Imenovanje.

Kot pristav banske uprave dravske banovine je dodeljen srezkemu načelstvu Maribor levi breg g. Boris Modrijan.

Nov komisar OUZDa za Slovenijo.

Minister za socialno politiko in nar. zdravje je razrešil dolžnosti dosedanjega komisarja OUZDa v Ljubljani, g. dr. Miha Kreka in imenoval namestu njega g. Ivana Tavčarja, občinskega svetovaleca in uradnika Delavske zbornice v Ljubljani.

Mleko za šolske otroke.

Na mariborskih mestnih šolah in otroških vrtcih se je z današnjim dnem uvedlo dopoldansko razdeljevanje mlečne južine šolskim otrokom. Pobudo za to akcijo so dali: Nj. V. kraljica Marija, mestni načelnik, vodstvo Higienškega zavoda, mestni fizikat in druga humanitarna društva. Vsak reven, telesno slab otrok dobi od danes naprej vsak dan brezplačno četrt l toplega mleka. Mleko bo dobiljal Zdravstveni dom, in sicer v pasturizirani obliki.

Nov notar v našem mestu.

Za notarja v Mariboru je bil te dni imenovan gosp. Jakob Kogej, doslej notar v Šmarju pri Jelšah.

Mariborska proslava češkoslovaškega državnega praznika.

V nedeljo, 25. t. m. bo v Mariboru proslava čl. narodnega praznika. V dvorani »Uniona« se bo vršila slavnostna matineja, na kateri bo govoril publicist g. Božidar Borko.

Tujski promet v Mariboru.

V prvi polovici oktobra je bilo v Mariboru priglasihih 985 tujcev, od teh 269 inozemcev. Od inozemcev je bilo 116 oseb iz Dunaja, 27 iz Gradca in 126 iz drugih inozemskih krajev.

Izgubljen potni list.

Gostilničarka Bara Balazič iz Turnišča pri Dolnji Lendavi je izgubila potni list, izdan od srezkega poglavarstva v Murski Soboti, podaljšan in vidiran zadnjič od srezkega poglavarja v Dolnji Lendavi pod št. 4532-1 z dne 5. junija 1928. Proglasa ga za neveljavnega.

Trg v sredo, 14. oktobra.

Na izredno dobro založeni trg so kmetje pripeljali 4 vozove zeljnatih glav, 1 voz čebule in 1 voz krompirja, 13 voz raznega sadja, 2 voza lesene in lončene robe in okoli 600 kosov perutnine in domačih živali. Cene mesu in perutnini so ostale stare. Zaradi velikega dovoza se je krompir prodal po Din 1—1.50, paradižniki po 2—3, čebula 2.50—5, kisl zelje 3.50—4, kisl repa po 2 Din za kg. Karfiol je stal 1—5 Din, glavna solata 1—2.50, zeljnata glava 1—5, jajce 1—1.25 za komad, gobe 1—5 za kupček. Sadje: jabolka, hruške in grozdje 3—5 kg, citrone 1—1.25 za komad, kostanj 2—2.50, pečen 6 za liter, orehi 25—30 kom. za 1 Din oziroma luščeni Din 32 za kg. Kmetje so pripeljali 2 voza sena, 1 voz detelje in 1 voz slame. Cene so bile senu 85—90, detelji 105 in slami 60 Din za 100 kg.

Za akademičarke!

Ljubljanska sekcija Udruženja univerzitetno izobraženih žena bo skušala preskrbeti akademičarkam primerna cenena stanovanja. Ker je zadeva nujna, naj se reflektantke čimprej javijo pisмено ali ustmeno pri drštveni tajnici ing. Perpar II. real. gimn. (Poljane). Istotam naj se zglase akademičarke, ki žele hrano v akademskem kolegiu. Sekcija bo revnejšim preskrbela po možnosti znižane cene!

Poroke.

V zadnjem času so se v Mariboru poročili: Valter Rupprich, trgovec z gđ. Ano Kedarne; Anton Horvat, delavec z gđ. Matildo Bodne; Franc Kremlj, delavec z gđ. Josipino Stumberger; Hugo Pezdirec, uradnik z gđ. Angelo Planer; Viktor Kezele, trgovec z gđ. Karolino Rehar; Matija Kuder, kolar drž. žel. z gđ. Marijo Selič; Franc Kalunder, zidar drž. žel. z gđ. Veroniko Falenti; Franc Topolnik, poslovođa. z g. Marijo Engert, vdov. Soster.

Dražbeni oklic.

Pri okrožnem sodišču v Mariboru bo 16. novembra t. l. dražba nepremičnin, zemljiška knjiga Prepol vl. št. 245. Cenilna vrednost 29.641.70 Din, najmanjši ponudek 19.762 Din. Podrobnosti na uradni deski.

Žalna maša za bazoviške žrtve.

Oblastna streljaška družina v Mariboru poziva svoje članstvo, da se udeleži žalne maše za bazoviške žrtve, ki bo v nedeljo 18. t. m. ob 11. uri v Stolni cerkvi.

Proslava Vl. Gortana.

Omladina Narodne Odrane poziva vse članstvo na obvezni sestanek v soboto, dne 17. t. m. v proslavo spomina Vladimira Gortana. Odbor.

Jadranaši!

Ker bomo peli v nedeljo pri sv. maši, pozivamo pevce, da pridejo jutri zvečer k pevski vaji. Pevovodja.

Zadušnica za Gortana v Zagrebu.

V soboto, 17. oktobra, na dan druge obletnice smrti Vladimira Gortana bo v Zagrebu v cerkvi sv. Marka maša zadušnica, v zagrebškem novinarskem domu pa komemorativna akademija.

Občni zbor zveze slovenskih mest in trgov

se je vršil danes ob 10. uri dopoldne pri Orlu. Udeležili so se ga številni zastopniki mest in trgov bivše mariborske oblasti. Ljubljansko mestno občino je zastopal dr. R. Fux.

S cirkusom in zverinjakom Hagenbecka po Norveškem

je naslov izredno zanimivega predavanja s skioptičnimi slikami, ki ga bo imela v petek, 16. t. m. ob 8.15 dunajska pisateljica Erna Freyler. Gospodična je napravila to fantastično potovanje tekom mnogih mesecev v družbi 500 živali, 300 artilistov in krotiteljev živali. Hagenbeck ima morda največje tako podjetje na svetu. Spoznati je hotela to edinstveno, morda poslednjo romantiko, ki se skriva za razpeto plahto in v rdečih vozičkih in ušla je vase skrivnosti tega življenja — napore, bridkosti, veselje — leča njene kamere! Najpomembnejše bo njeno poglavje o krotitvi divjih živali. Vstopnice se že prodajajo.

Izlet v Trbovlje

v svrhu ogleda premogovnika priredi Ljudska univerza v Mariboru. Vrši se pri zadostnem številu udeležencev v nedeljo 25. oktobra. Odhod z vlakom ob 9.10, vrnitev ob 22.22. Popust 20%. Prijavijo naj se vsi — tudi oni, ki imajo polovično vožnjo in sicer pisмено na naslov: Ljudska univerza v Mariboru, Krekova ulica 18. I. nadst. najpozneje do 16. t. m. Vsi, ki reflektirajo na 20% popust, naj priložijo 40 Din.

Izreden pojav rodovitnosti.

Kakor poročajo iz Broda, je v vasi Milanoviči žena 84 letnega starca Stojana Iviča rodila zdrave trojčke moškega spola. Roditeljici je 76 let. Dan po porodu je vstala in se lotila hišnih del, katera opravlja brez ovir. Ker je tako obilen otroški blagoslov v teh letih redkost, prihajajo ljudje od blizu in daleč, da vidijo mater in otroke. —

Orkester Kraljeve garde.

ki bo koncertiral v Mariboru v soboto, 17. t. m. v veliki Unionski dvorani, lahko imenujemo najboljši simfonični orkester naše države. Koncertiral je pod vodstvom polkovnika — kapelnika Pokornija tudi v inozemstvu, kjer si je osigural nedeljeno priznanje strokovne kritike. Predprodaja vstopnic pri tvrdkah Brišnik in Höfer se je že pričela in se cenjeno občinstvo opozarja, naj si vstopnice pravočasno zisigura.

Dražbeni oklici.

Pri okrožnem sodišču v Mariboru bo 30. novembra t. l. dražba nepremičnin, zemljiška knjiga k. o. Sv. Martin, vl. št. 134. Cenilna vrednost Din 23.400.70, najmanjši ponudek Din 15.600.—. Dne 7. decembra bo istotam dražba nepremičnin, zemljiška knjiga k. o. Rdeči breg, vl. št. 40. Cenilna vrednost 105.350.61 Din.

Dražbeni oklic.

Okrajno sodišče v Gornji Radgoni razpisuje na dan 14. novembra t. l. dražbeni oklic zemljiška knjiga Dragotinci vl. št. 68, cenilna vrednost Din 65.172, najmanjši ponudek Din 43.448, zemljiška knjiga Dragotinci vl. št. 217, cenilna vrednost Din 13.746, najmanjši ponudek Din 4.582 in ena petnajstinka zemljišča vl. št. 11, Dragotinci, cenilna vrednost Din 119.60, najmanjši ponudek Din 79.75. Podrobnosti na uradni deski imenovanega sodišča.

Živčno bolnim in otožnim nudi mila naravna »Franz Josefova« voda dobro prebavo, jasno glavo in mirno spanje. Po izkušnjah znamenitih zdravnikov za živčne bolezni je uporaba »Franz Josefove« grenčice pri težkih obolenjih možganov in hrbtne mozga najtopleje priporočati. »Franz Josefova« grenčica se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Mariborsko gledališče

REPERTOAR.

Četrtek, 15. oktobra ob 20. uri »Slaba vest« ab B.

Petek, 16. oktobra. Zaprto.

Sobota, 17. oktobra. Zaprto.

Nedelja, 18. oktobra ob 20. uri »Zemlja smehljaja«.

Ponedeljek, 19. oktobra: Zaprto.

Torek, 20. oktobra ob 20. uri: »Mayerling«. Ab. C.

Prva redijska operetna predstava letošnje sezone bo v nedeljo, 18. t. m. ob 20. uri. Vprizori se Leharjeva romantična opereta »Zemlja smehljaja«, ki jo danes zaradi njene divne muzike in zanimivega dejanja (godi se deloma na Kitajski) vprizarjajo z največjimi uspehi na vse operetnih odrih. Mariborsko premijero je občinstvo sprejelo z izrednim odobravanjem. Opereta je dosegla velik uspeh. Ker se obeta velik naval občinstva, priporočamo vstopnice v predprodaji.

Iz gledališča. Zaradi koncerta orkestra kraljeve garde iz Beograda bo v soboto, 17. t. m. gledališče zaprto. — Naslednja dramska premiera bo prav posebno zanimiva, na kar že danes opozarjamo. Vprizori se Sheriffova vojna drama »Konec poti« v režiji g. Vl. Skrbinskega. To dramo, ki se godi sredi vojnih grozot v strelskem jarku, odlikuje izredno močna dramatika ter je zapustila na vseh odrih kjer so jo vprizarjali, najgloblji vtis.

Znižanje davka na avtomobile.

Od meseca aprila so se cene za uvožene avtomobile in motocikle zaradi obdavčenja znatno spremenile. Zato je finančno ministrstvo pozvalo vse trgovske zbornice v državi, naj vpošljejo opis vseh avtomobilov in motornih vozil, da bi se davki nanje znatno znižali.

Mohorkovi spomini.

Kakor naknadno doznavamo, je začel pisati Rudolf Mohorko zadnji čas pred svojim samomorilnim koncem v ječi svoje spomine. Beleške so izročili kriminalistom in psihiatrom, ki jih bodo studirali.

Kače v jeseni.

V Selnici ob Dravi je pičil modras v levo nogo pod gležnjem Andreja Remšaka, ki je imel smolo, da je stopil nanj v vinogradu. Prepeljali so ga v mariborsko bolnišnico, kjer bo v kratkem okreval.

Krava ga je sunila.

V torek popoldne je sunila krava 3letnega viničarskega sina Vinka Rojka iz št. Petra, ki je čuval živino na paši v lice in ga znatno poškodovala.

Novo! Četrtek Novo! !! Svengali !!

Na splošno zahtevo!

Velika

kavarna

Tatvina.

Trgovcu Ferdu Pinterju so neznani tatovi ukradli s podstrešja njegovega stanovanja v Cankarjevi ulici par črnih oficirskih škornjev in siv oficirski dežni plašč v skupni vrednosti 950 Din.

Policijska kronika.

beleži 1 aretacijo in sicer je bil aretiran Ivan Š. zaradi tatvine. Prijav je bilo 13.

Prokletstvo alkohola.

V Rogoznici pri št. Rupertu se je opil 32letni posestnik Franc Rojko o priliki vinske trgatve v vinogradu svoje matere. Mati ga je opominjala, naj zmerneje uživa pijačo, to ga je tako raztogotilo, da jo je vrgel na tla, pri čemer si je natrla lobanjo. Kmalu nato je umrla. Ko je priškolil neki sorodnik ogroženi ženi na pomoč, ga je Rojko udaril s takšno silo po lehti, da mu je zlomil roko. Pri aretaciji se je nasilnež ustavljal in le s težavo se je posrečilo orožnikom, da so ga ukrotili.

Hotinja vas

Šebrno poroko obhajata te dni g. Lešnik Anton, župan ter ga. Lešnik Rozalija. Želimo jima, da v svojem marljivem delovanju v prid občanov dočakata še zlato in diamantno poroko. Živela!

Premiul je po dolgotrajni mučni bolezni v torek ugledni posestnik ter marljiv kmetijski delavec g. Tamin Martin. Kmetje si ga kot pridnega in poštenega delavca ohranijo v trajnem spominu.

Savezna streljaška družina Hotinja vas se tem potom zahvaljuje vsem darovalcem raznih dobitkov ob priliki pobiranja za tombolo. Posebno pa se zahvaljuje g. Pučeliku, industrijalcu v Framu, za izreden dar vreče moke ter kmetom, ki so radevolje, razen nekaterih nasprotnikov društva, pripomogli s poljskimi pridelki. Hvala vsem!

Velika ledilna buča je zrasla na vrtu gostilničarja g. Kosiča Hinka v Hotinji. Dolga je 1 m, visoka pol m ter tehta cca. 45 kg. Seme zanjo je bilo kupljeno pri g. Berdajsu v Mariboru.

Iz Mežiške doline

Odpust delavcev. V svinčenem rudniku v Mežici je ravnateljstvo odpustilo 27 kvalificiranih rudarjev, vsled težke gospodarske krize. Od približno 7000 delavcev v prvih letih po vojni se je število že skrčilo na 2000, in še zdaj je produkcija rude večja kakor je vsakodnevna potreba. Obup in težki dnevi se lotevajo reducirancev baš sedaj pred zimo, ko ni nikjer najti dela in zaslužka.

Strelske tekme, celodnevne, priredi Strelska družina v Guštanju v nedeljo 18. t. m. na lastnem strelišču. Krasne nagrade v iznosu do 2000 Din so razstavljene v izlozbi trgovca Bevca. Streljalo se bo iz treh stavov, stoje, kleče in leže prosto.

V nesreči pokazal dobro srčnost. Pri Dravogradu je vozil neki tovarnar iz Zagreba z avtom. Po cesti nasproti vozi naložen voz z otavo neka ženica po napačni strani. Pri prehitenju desno, je avto zadel v zadnji del voza, kar je popolnoma zadostovalo, da je sunek spravil avto s ceste, ki se je prevrnil v jarek proti Meži. Ženka je takoj izpregla voličke, in z mimi potegnili avto na cesto, kateremu se je zdrobila šipa, šofer je zadel par prask od razbitega stekla lažjega značaja, dočim se gospodu ni pripetilo ničesar, kakor tudi ne motorju. — Kmetica je tovarnarja lepo prosila, naj ji ne zameri in naj ji odpusti. Ženske pač nismo za vožnjo, a sem prisiljena voziti, ker leži »moj stari« doma bolan, volna sem poravnati škodo, samo ne naznanite me, ker so za kmeta še zelo slabi časi, in bi s kaznijo bila še bolj udarjena! Tovarnar je podal kmetici roko, v spravo rekoč: »Naj bo, voz imam zavarovan, posebna nesreča pa se ni pripetila, drugič pa vozite bolj pravilno!« Še dolgo je gledala žena za dobrim gospodom v avtu, ter pripovedovala doma in sosedom dogodek, ki ga ne bo pozabila!

Iz Slov. goric

Nesreča ne počiva. Na Moravskem vrhu v bližini Male Nedelje se je zastrnil z ogljikovo kislino posestnik I. Šegar. Našli so ga na sodu — mrtvega.

Osebnost. Banska uprava je imenovala nov občinski odbor pri Sv. Jurju ob Ščavnici. Za gerenta je imenovan šolski upravitelj g. Lj. Ivanjšič.

Učiteljsko društvo za srez Ljutomer je na svojem zadnjem zborovanju v Radencih likvidiralo. Predlog, da se naj ustanovi novo učiteljsko društvo z naslovom: Jugoslovensko učiteljsko združenje v Beogradu, srezko društvo v Ljutomeru, je bil soglasno sprejet. V novo konstituirani odbor je bil soglasno in ponovno izvoljen g. Mavrič, šolski upravitelj v G. Radgoni; za tajnika pa učitelj Franc Jandl.

Iz Konjic

Osebnost. Zrakoplovni pomočnik Jereb Franc, najstarejši sin uglednega in zaslužnega javnega delavca, tukajšnjega župana in notaria Rado Jereba, se poroči v soboto, 17. oktobra t. l. v župni cerkvi v Celju z gđ. Olgo Božičevo, hčerko znanega celjskega odvetnika dr. Božiča. Naše prav iskrene čestitke.

Izsiljevalci odvedli nevesto

METODE AMERIŠKIH BANDITOV, KADAR HOČEJO PRITI DO DENARJA.

Iz Newyorka poročajo o kriminalnem slučaju, ki je v Ameriki zelo navaden, za Evropo pa vendar predstavlja posebnost svoje vrste. Junakinja kriminalne afere je Violeta Michels, hči bogatega tvorničarja. Dekle, ki mu je jedva 21 let, je čisto neprilicovano izginilo iz hiše svojih roditeljev. Dogodek je tembolj presenetil, ker se je imela Violeta baš tiste dni omožiti.

Nekaj dni po nestanku Violete so prejeli njeni roditelji pismo z zahtevo, naj se odkupi z večjo denarno vsoto. Banke so zahtevali 10.000 dolarjev. Seveda niso bili tako nespametni, da bi bili položili denar lopovom v žrelo. Izročili so pismo policiji, ki je svetovala očetu in materi, naj pošljeta na določeno mesto človeka s zapečatenim zalepko, v kateri pa naj bo papir namestu bankovcev. Mož je storil kakor mu je bilo naročeno, toda podoba je, da so bili izsiljevalci zelo previdni in so slutili, da se za tem odposlancem z »denarjem« nekaj skriva. Po zalepko ni prišel nihče. Osem detektivov, ki jih je bila policija postavila na prežo banditov, se je zaman veselilo plena. Lopovi so ostali doma.

Nadaljnja preiskava je ugotovila, da je

nevesto odvedla lopovska družba izsiljevalcev v avtomobilu. Policiji se je javil tudi neki fotograf, ki je povedal, da je baš tedaj snemal prizore in mimogrede snel tudi sceno, ki prikazuje prizor v avtomobilu, kjer sedijo banditi z dekletom. Po njegovem posnetku so sklepali, da je med banditi tudi neki obskuren tip, ki je dober znanec ameriške policije. Toda naknadno se je izkazalo, da sedi tisti mož že dolgo za železno rešetko, zaradi česar je morala preiskava kreniti v drugo smer.

Seveda so detektivi prišli fotografa, ki je »slučajno« vjel na ploščo prizor z odvedeno tvorničarjevo hčerjo. Mož je prišel v zadrego. Izjavil je, da je res potvoril sliko. Vzel je fotografijo z avtomobilom, kjer sedi večja družba z damo v sredi, ki ima proti gledalcu obrnjen hrbet. Na to sliko je nalepil izrez znanege lopova, misleč, da bo dobil nagrado, ki je bila razpisana za izsleditev izsiljevalcev. Policija je sleparskega fotografa kajpada prišla in ga zamehurila prav tako kakor se bo prej ali slej zgodilo z nečedno družbo, ki je z izsiljevalnimi nameni odvedla tvorničarjevo hčer.

Zakaj spor za Mandžurijo?

Zopet se je razvila borba za ogromno mandžursko pokrajino na Daljnem vzhodu. Mandžurija meri 363.610 kvadr. milj in je dvakrat tako velika kakor Japonska ter štirikrat tako velika kakor Koreja. Pokrajina je po svoji strukturi silno raznolika, deloma hribovita in celo gorata, velikanske površine pa so kakor ameriške prerije.

Mandžurija je prvovrstna poljedelska pokrajina. Dasi je kmetijstvo v njej še na zelo nizki stopnji, vendar že danes producira ogromne množine žita in bi lahko Mandžurija postala žitna zakladnica vzhodne Azije, ker so produktivne možnosti naravnost nedogledne.

V velikih množinah so tam mineralije (rudnine), zlasti premog, železo, svinec, baker, zlato, srebro, azbest in gips, dalje apnenec in drugo skalovje, uporabno v gradbeni syrhe. Kitajci že od davna poznajo te rudninske zaklade v Mandžuriji, ki leže skoro tik na površini ali pa na pobočjih hribovja in bregovih rek. Vendar so Kitajci tako surovo izkoriščali te zaklade in v takšnem strahu pred funkciji (duhovi zemlje in zraka), da so jim zakladi donášali le malo koristi. Nekaj britanski rudarski inženjer je označil pokrajino v obsegu 35 kvadratnih milj nedaleč od Tunghwe in Hwaijena kot »izredno izdatno«, in neki Japonec, ki je stvar preiskal, opisuje rudninska ležišča, ki vsebujejo ponekod nad 1/10.000 zlata in imajo 99% finosti.

Obľudenost Mandžurije pa je v primeri z Japonsko, Korejo in 18 pokrajinami Kitajske zelo redka in bi lahko Mandžurija redila še najmanj petkrat toliko ljudi.

Po tem opisu bomo razumeli, zakaj se zanimajo za to pokrajino i Kitajci, i Japanci i Rusi.

Iz življenja Mac Donalda

Angleški listi beležijo zanimive podrobnosti iz življenja angleškega premierja, ki je bil zaradi koalicije z liberalci in konservativci izključen iz Delavske stranke. Točno ob 7. zjutraj se Mac Donald zbudi. Ko se hitro obleče, gre tešče na sprehod v park St. James. Ob 8. uri povzije za trk. Ministrski predsednik je zelo zmeren jedec in se zjutraj popolnoma zadovolji z ovseno juho in čajem. Med zajtrkom mu tajnik poroča o najvažnejših vesteh v angleških tujanjkih. Ostale vesti mu prečita hči.

Ob pol devetih se začne delo in pridejo tajniki. Trije rešujejo samo nepolitično korespondenco. Ostalih pet odgovarja na politične dopise, dočim je privatna tajnica ministrskega predsednika miss Rose Rosenberg Mac Donaldu na razpolago za narekovanje pisem. Ob pol enajstih se začne sprejemanje strank in diplomatov, poslancev in drugih obiskovalcev. Sprejemi traja do 13. ko gre Mac Donald k obedu. Pri kosilu navije premier gramofon.

fon. Ministrski predsednik ljubi posebno klasično godbo.

Čas od 14. do 19. prebije Mac Donald navadno v spodnji zbornici, zvečer pa gre v gledališče ali kino. Če pa ostane doma, naravno radio. V sportnem pogledu je pristaš nogometa in pravijo, da se pri njem tudi lahko izpozabi nad svojim državnim položajem ter začne pritiskati za dobre igralce.

Kardinalski kolegij brez italijanske večine

Papež Pij XI. je nedavno oznanil, da kani še letošnjo jesen imenovati nove kardinale. V zvezi s to napovedjo pripominjajo italijanski listi, da kardinalski kolegij trenutno ne razpolaga z italijansko večino. V zadnjih letih je umrlo toliko cerkvenih dostojanstvenikov s purpurnim plaščem, da se je njih normalno število, ki znaša 70 klobukov, skrčilo na 57 oseb. Med temi pa je danes 26 Italijanov, 6 Francozov, 4 Nemci, 4 severni Američani, 5 Špancev, 2 Poljaki in 2 Avstrijci. Po enega kardinala imajo: Belgija, Holandska, Portugalska, Anglija, Irska, Češkoslovaška, Madžarska in Južna Amerika. Italijanski listi izražajo nado, da bo papež o priliki novih imenovanj zopet vzpostavil staro ravnotežje v prilogi Italijanom, kati sicer bi se utegnili primeriti, da bi bil kdaj prihodnjič izvoljen za papeža Neitalijan.

Ženske potujejo v hlačah.

Ameriška pevka Sofija Taker se je vrnila nedavno s svoje 14mesečne turneje po Evropi zopet v Ameriko. V Southamptonu se je vkrcala na ladjo, ki jo je nesla čez morje. Tam se je naslednji dan pojavila med potniki v čudni obleki, spominjajoči v vsem na moške hlače iz tweeda. Hlače so tako narejene, da napravljajo, kadar padejo robovi skupaj, vtis krila, toda čim se nosilka prestopi z nogo, se vidi, da ni v krilu, ampak v širokih hlačah. Te hlače so zdaj moderne za na potovanja in Takerjeva jih hoče uvesti v ameriško rabo.

Odgodena mednarodna geološka konferenca.

Letos bi se imela vršiti v Lenjingradu mednarodna geološka konferenca. Pozvanih je bilo nanjo nad 200 inozemskih znanstvenikov in nad 50 znanstvenih institucij. Mnogo pozvancev pa je prošlo za odgoditev konference, zato je organizacijski odbor sklenil, da konferenco odgodi do jeseni prihodnjega leta in jo takrat spoji s proslavo 50letnice geološkega raziskovalnega dela v Rusiji.

»Kako pa kaj gre kupčija?«

»Hvala, že gre. Zjutraj ni odjemalcev, popoldne pridejo reklamacije, zvečer pa čakam pred vhomom v poštno poslopje.«

Sport

Tekmovanje za zimski pokal LNP?

Da bi podsavez zaposlil klube tudi v zimskem času, namerava LNP za močnejše klube prirediti nekakšne tekme za zimski pokal, kar je vsekakor hvalevreden namen. Ko bo ideja dobila realno obliko, bomo o stvari še spregovorili.

SK Rapid v Celovcu.

Mariborski Rapid gostuje v nedeljo dne 18. oktobra v Celovcu ter bo odigral proti tamošnjemu koroškemu prvaku KAC-u prijateljsko tekmo. Revanžna tekma se bo vršila v začetku meseca novembra v Mariboru.

Nov svetovni rekord.

Na lahkootletskem mitingu na Dunaju je argentinski tekač Zabala postavil na 30 km nov svetovni rekord. Pretekel je 30 km v 1:42:31, kar je boljše od svetovnega rekorda.

HAZENA.

Kakor doznavamo, namerava ISSK Maribor zopet vzpostaviti hazena team in jo izpopolniti z novimi močmi. Pozdravljamo ta korak ISSK Maribora in upamo, da bomo miade in agilne sportnice lahko pozdravili že spomladi na polju osvajačstva.

ISSK Maribor, hazena odsek. Prvi redni trening se vrši v petek dne 17. t. m. ob 15.30 na igrišču v Ljudskem vrtu. Udeležba obvezna. Načelnica.

Sokolstvo

Guštanjski Sokol gradi lasten krov. Po raznih razmotrivanjih, kako najti izhod in pridobiti primerne prostore Sokolu, ki je doslej živel v leseni baraki, ostanke zgradbe vojnih ujetnikov, ki že zdavnaj ne odgovarja več svojemu namenu zaradi preperelosti, se je gradbeni odbor sporazumno s članstvom odločil za zgradbo novega doma. Le pod lastnim krovom je mogoče izvrševati vsa načela telesne in moralne vzgoje, sta se Sokol in šola sporazumela k skupni gradnji telovadnice. Temeljni kamen je bil položen v avgustu. Stavbišče v velikosti 1200 m² je darovala jeklarna grofa Thurna na Ravnah d. d.; naša občina pa je izmed podeželskih menda prva, ki je izvedla zidanje šolske telovadnice na tako ugoden način. Gradnjo stavbe izvršujeta domačin g. Strašer in stavbenik g. Potočnik iz Mežice. Dom je rapidno rasel iz tal in je danes pod streho ter bo dovršen do konca novembra. Stavba je zgrajena zelo okusno, praktično in higiensko. Vhod ima lično fasado in drži na hodnik, odtod v telovadnico v velikosti 12x15 m, kjer bo na severni strani stalen oder 9x6 m, pod njim pa sobana iste velikosti. V prizidku je prha in stranišče. Nad vhomom je veranda, kjer se bo lestelo ime v ponos in čast obmejne trdnjave. Otvoritev sokolskega doma bo združeno s proslavo 1. decembra, prvič v lastni hiši s svečano akademijo.

Od Budimpešte do Sumatre

Budimpeštanska artistka Nuzi Perenyi je dala pobudo za velikanski škandal, o katerem govori vsa Madžarska. V zadnjih letih je ta ženska igrala veliko vlogo v družabnem življenju madžarske prestolnice. Njene toalete so stale toliko, da se je prezadolžila pri vseh šiviljah in v vseh modnih salonih. Koncem koncev je bila primorana prodati svojo vilo, da je lahko poplačala najnujnejše dolgeve. Toda niti izkupiček za vilo, ki je bila prodana dražbenim potom, ni zadostoval za upnike. Ostalo je še precej nepokritih dolgov.

Pred meseci pa se je prezadolžena artistka seznamila z nekim farmarjem s Sumatre. Temu je zmešala glavo, da je obljubil vsem njenim upnikom plačati njene dolgeve, kadar se bo z njo oženil. Svatba se je res vršila na oznanjeni dan, toda novoporočenca sta sijajno ukanila upnike mlade žene. Odpeljala sta se uro po poroki iz Budimpešte v daljni svet. Upniki, ki so se zbrali v hotelu tri ure pozneje, sigurni, da bodo topot prišli na svoj račun, so morali oditi z dolgimi nosovi in zdaj iščejo pobegla zakonca s tiralice od Budimpešte do Sumatre.

Dr. O. Haulig.

Dva soseda

Povest iz preteklega stoletja.

V trgu Humu pa tudi ni bilo več zanj obstanka. Tam bi videl večkrat Roziko, ki bi se mu gotovo še nastavljal ter ga lovila, gledati pa tudi ni hotel več porogljivih posmehov vseh onih gospodičen, ki so tekmovali z Roziko, a jih je ravno zaradi nje preziral.

Zbrali so se le njegovi najozgiji prijatelji, s katerimi se je kratkočasil zadnje ure, toda pravega razpoloženja ni bilo in tako so se zgodaj razšli.

Drugi dan na vse zgodaj se je odpeljal adjunkt Kodrič s poštnim vozom na novo službeno mesto na meji kranjske dežele. V trg Hum se ni vrnil nikdar več.

Postal je kakor je bil nekda, zopet vesel v družbi in imeli so ga vsi radi. Tudi tam so poskušale matere zakonažejnih hčera pridobiti ga za ženitev, toda Kodrič, ki je postal med tem davkar, se je spretno umaknil vsem mrežam, v največjo žalost skrbnih mater, še bolj pa njih hčera, če pa že ni našel izhoda, se je nasmajal ter rekel:

»Ali veste, kako poje Prešeren?«

»No kaj,« prašale so oblegovanke radovedno.

Kodrič se je malo nasmehnil, spustil oblaček dima prijetno duhteče smotke proti stropu ter rekel:

»Pesnik Prešeren je poznal dobro, kaj so ženske, zato tudi pravi v svojih pesmi o ženski zvestobi:

In pel je takó od žen in deklet,

da nič nobeni ne sme se verjet'.

In nežni spol je utihnil kakor bi ga bil obilil z mrzlo vodo.

Ščasoma so postali ti napadi na Kodričevo samstvo vedno bolj redki, dokler ni osivel.

Imel je sedaj mir. Ostal je samec in se zaradi tega nikdar ni pritoževal.

XV.

Navzdol.

Ropoče boben, vpije berič,
In kos za kosom glasno izklicuje.

Tako brez miru potuje skoz svet,
Usoda povsod proganja ga bridka,
Tako potuje že kdovekaj let, —
Ne bo-li več našel počitka?

Gregorčič.

Pri Cestniku je postalo od tega časa vse drugače. Rozika je bila kakor izgubljena. Ni ji bilo za nobeno delo več, tudi v gostilni ni kaj rada stregla, kajti slišala je zdaj od tega, zdaj od onega kakšno zbadljivo besedo. Nekaj časa so prihajali še iz trga gostje; ker pa je opazila, da so jo nekateri gledali tako pomembno, češ, zdaj vemo vsi, kako je bilo s teboj, drugi si pa

celo dovoljevali neslane dovtype, se jim je vedno bolj umikala, nazadnje se pa sploh ni več prikazala med nje.

Cestnik jo je nekaterikrat pozval, naj stopi med goste in naj bo z njimi prijazna, toda ona se je temu odločno uprla ter šla rajši iz hiše na polje.

Ko so prišli meko nedeljo popoldne gostje iz Humma, med njimi tudi trgovec Planinšek ter nekaj uradnikov, je bil Cestnik ves iz sebe, ker ni mogel vsem točno postreči. Večkrat je že poklical Roziko, toda te ni bilo nikjer. Ker je bila tudi gospodinja Margareta bolehnna in ni mogla kaj pripraviti v kuhinji, so začeli gostje godrnjati.

»Pa vsaj dobrega vina nam daj, Cestnik, če že kaj drugega nimaš,« so zahtevali.

Ker pa jim je prinesel neko kislo vino, so gostje odšli drug za drugim, češ, če nima Cestnik točne postrežbe, tudi ne pridemo več.

Cestnik se je od same jeze napil ter zgodaj zaklenil vrata; ko je prišla v mraku Rozika od nekod in ni mogla v hišo, je klicala mater, naj ji odpre, kar se je tudi zgodilo.

Tisti čas pa je prišel Cestnik iz pivnice še ves razburjen ter omamljen od pijače.

»Kod si se potepala, lenuhinja domišljava, ali ne veš, da imaš biti doma, vse goste si mi odgnala,«

»Kaj meni za to,« odvrne Rozika razdražena.

»Tako govoriš, ti ničvrednica, ali naj jaz sam strežem gostom? Saj vidiš, da sem star, mati pa tudi boleha.«

»Meni ni za to družbo,« odvrne Rozika malomarno, »pri takih ljudeh se samo vi počutite dobro.«

»Kaj mi oponašaš to družbo, od nje živimo, sedaj ti pa naravnost zapovem, da moraš v to družbo ter mi pomagati, to ti velim kot oče.«

»Prisiliti me ne morete,« reče uporno hči ter hoče oditi v sobo.

»Ha, tako govoriš,« vzkipi Cestnik, »potem pa tudi ni prostora več za te v moji hiši, poberi se vlačuga.«

»Grem, še danes,« zakriči Rozika, »saj sem itak nesrečna, sedaj mi je vse eno.«

»Ne bodi tako neusmiljen in surov,« poseže vmes gospodinja Margareta, ki je prišla zaradi prepira v sobo, »saj si sam kriv, da si jo dal v Gradec, ti si najbolj silil, ker si hotel imeti gospodično.«

»Molči, drugače še tebe naženem,« zarohni Cestnik nad ženo.

»Naženi me, saj tako nimam nič več prijetnega v tej hiši, prekletstvo je prišlo nad njo, Bog ve, če se ne maščuje kak zločin, ki se je zgodil v tej hiši, morda Dolnik le ni tako v en dan izrekel svojih besed.«

»Kaj govoriš, ali si ti tudi že zmešana, kaj mi moreš očitati, govori, če ne...«

In Cestnik skoči v silni razburjenosti proti ženi ter jo hoče udariti, a tedaj vstopi v sobo Rozika in prime očeta za roko ter zakriči:

»Oče, matere ne boste topli, mati je nedolžna, glejte le vi sami, če je vaša vest čista.«

»Nesramnica, tako mi ti govoriš,« vzkipi Cestnik v silni jezi ter potisne hčer, da se je opotekla ter padla v kot.

»Tako zapusti mojo hišo, ničvrednica,« se zadere nad njo Cestnik ter jo hoče še enkrat udariti, ko se je dvignila s tal. Toda Rozika se je hitro umaknila, zbežala v svojo sobo ter se zaklenila.

Cestnik se je podal tresoč se na celem telesu od jeze v pivnico ter vlival kozarec za kozarcem v sebe, dokler ni popolnoma omamljen zaspal naslonjen z glavom na mizo.

Vsled tega ni slišal glasnega ihtenja žene Margarete, ki se ni mogla potolažiti nad nenavadno surovim izbruhom moževe jeze napram svoji hčeri, katero je drugače prav rad imel.

Tako je minil tisti večer v Cestnikovi hiši.

Ko se je Cestnik drugo jutro zbudil ter vprašal svojo ženo še ves omamljen, kam je šla Rozika, ker je našel njeno sobo prazno in tudi omaro, mu je ta jokaje sporočila, da je na vse zgodaj odšla ter vzela tudi vso obleko seboj, češ, da se v to hišo ne vrne več.

»Ali je nisi mogla zadržati, pahnjena ženska,« zarohni Cestnik, od pijače in jeze še ves zardel v obrazu.

»Saj sem ji branila, jo milo prosila, naj ostane že zaradi mene, ki sem bolehnna in se komaj držim po koncu, toda bilo je vse zastoj. Rozika je vedno naglašala, da tvoje surovosti ne prenaša več in tudi sploh ne mara biti več v tem kraju.«

»Saj ji nisem storil nič hudega,« pravi Cestnik, kakor bi hotel opravičevati svoje ravnanje, ki ga je že obžaloval.

Gospodinja ni odgovorila ničesar, si zakrila s predpasnikom oči ter odšla glasno ihtoč v kuhinjo.

Jezno je zaškril Cestnik z zobmi, ko je gledal za odhajajočo ženo, ki se je vsled boječnosti opotekala, toda rekel ni nič. Spoznal je, da je grdo ravnal s svojo hčerjo, o kateri je tudi dobro vedel, da v prirojeni trmi storjenega sklepa ne spremeni več. Šel je v sobo ter se udal zopet pijači.

* *

Od tistega časa je šlo pri Cestnikovih navzdol. Edino oporo za redno izvrševanje gostilničarske obrti je tvorila Rozika; bila je takorekoč duša celega življenja, ker je poznala vsakega gosta in je tudi vedela, kako se ima vesti napram njemu.

Če je že vsled Cestnikovega obnašanja v zadnjem času obisk te gostilne občutno padel, tako je po Rozikinem odhodu postalo pri Cestniku naravnost pusto in neprijetno.

Prihajalo je sedaj vedno manj ljudi, in če že, tako je bil kak pijanček, ki so ga drugod vsled njegove nadežnosti postavili pod kap. Ti gostje pa so bili siabi plačniki in so odgnali še druge.

Tržani pa so popolnoma izostali.

Grafolog in hirosol N. Sadlucky

v Mariboru. Čita: karakter, preteklost, sedanjost in bodočnost. Sprejema vsak dan od 9.—12. in od 2.—7. Naslov: Maribor, Hotel »Pri Zamorcu«, soba 26. 3053

Dobro in poceni hrano

oddam. Valvazorjeva ul. 36. 3051
Ključavničarski pomočnik
za splošno ključavničarstvo išče službo v Mariboru. Naslov v upravi »Večernika«. 3052

Odda se dvosobno stanovanje

s 1. novembrom v novi hiši, Magdalensko predmestje. Poizve se na upravljalni listi. 3056

Na prvovrstno hrano,

opoldan in zvečer, sprejem več dam in gospodov. Koroščeva ulica 22 I., desno. 3047

Izbrana jabolka

po Din 2.— kg na prodaj. Naslov se izve v trgovini Franjo Majer, Glavni trg 9. 3041

Revna nastavljenka,

ki mora zgubo nadomestiti, je izgubila na potu od cerkve Sv. Jožefa, ob izvirkih čez brv, po Koroški cesti do Glavnega trga tri bankovce po Din 1000. Pošten najditelj se prosi, da odda znesek proti dobri nagradi pri upravi. 3054

Stanovanje 2 sobi in kuhinjo

oddam s 1. novembrom. Viktor Parmova ul. 11. 3051

Sostanovalec s celo oskrbo

sprejem. Vrbanova ul. 6 I., vrata 3.

Opravična številka: E IX 1341/31

9

Dražbeni oklic.

2081

Dne 28. okt. 1931 dopoldne ob 10 uri bo pri podpisnem sodišču v sobi št. 27 dražba nepremičnin:

Zemljiška knjiga: k. o. Krčevina vl. št. 203

Cenilna vrednost: Din 1.304.957.—

Vrednost pritikline: Din 95.020.—

Na manjši ponudek: Din 652.478.50

V ostalem se opozarja na dražbeni oklic, ki je nabit na uradni deski sodišča v Mariboru.

Okrajno sodišče v Mariboru odd. IX., dne 28. 9. 1931.

Zrebanje drž. razr. loterije

Včeraj so bili izrebrani naslednji večji dobitki državne razredne loterije:

2× Din 30.000 22514 85028
2× Din 20.000 90271
2× Din 4.000 20859 31138 67021 92691 98651 98286
2× Din 2.000 198 4232 13235 13780 17952 20768 22526 22647
24716 24861 27298 31149 33864 33984 36049 39736 40412 44054
47393 49939 51810 54390 56863 65495 68276 71176 72789 73318
76297 78185 81700 83761 90211 92463 93874.

Zaradi telefonskega sprejema ne jamčimo za točnost. Pooblaščen prodajalec srečk drž. razr. loterije: BANČNA POSLOVALNICA B E Z J A K. MARIBOR. Gosposka ulica 25.

Blago

za obleke in plašče v veliki izbiri pri

J. N. Šoštarčič-u
Maribor, Aleksandrova 13

Najnovejše

MODNE LISTE

jesenske in zimske za dame in gospe priporoča knjigarna

TISKOVNE ZADRUGE, MARIBOR
ALEKSANDROVA CESTA 13